

Onderwerp

Financiële en inhoudelijke afspraken 2026 Buurtteams Volwassenen en Buurtteams Jeugd en Gezin

Opsteller	I. Zouteriks en R. Moorman	Behandeldatum	25 november 2025
Programma	Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg en Onderwijs	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	G. Visser		

Advies

1. Het lumpsumbudget voor de Buurtteams Volwassenen ten behoeve van Stichting Buurtteamorganisatie Volwassenen Nijmegen voor 2026 vast te stellen op € 13.771.919 waarvan € 400.000 inzet financieel overschot 2025 vanuit Stichting Buurtteams Volwassenen Nijmegen. Te dekken uit het programma WWZ, taakveld 6.2 Wijkteams voor € 13.371.919
2. Het lumpsumbudget voor de Buurtteams Jeugd en Gezin ten behoeve van Stichting OIDOS voor 2026 vast te stellen op € 13.804.696, waarvan € 400.000 inzet financieel overschot 2025 vanuit Stichting OIDOS. Te dekken uit het programma WWZ, taakveld 6.2 Wijkteams voor € 13.216.696 en taakveld 6.72 maatwerkdienstverlening 18- voor € 188.000.
3. De bijgevoegde begrotingswijziging 'BW 10199' vast te stellen.

Aanleiding

Sinds 1 juli 2021 zijn de Buurtteams Jeugd en Gezin en sinds 1 januari 2022 de Buurtteams Volwassenen actief in Nijmegen. De bedoeling is om indicatievrije basishulp te bieden aan onze inwoners en om - indien geïndiceerde zorg een passendere oplossing is - toe te leiden naar deze vorm van hulp. Beide Buurtteams hebben daartoe, na gunning op basis van een aanbesteding, een langjarige overeenkomst met ons gesloten: Stichting OIDOS voor Buurtteams Jeugd en Gezin en Stichting Buurtteamorganisatie Volwassenen Nijmegen voor de Buurtteams Volwassenen. De overeenkomst biedt jaarlijks mogelijkheden om via een herzieningsproces aanvullende afspraken te maken met betrekking tot de te leveren prestaties en bijbehorende budgetten. De overeenkomst met Buurtteams Jeugd en Gezin is vorig jaar op basis van een externe evaluatie met drie jaar verlengd tot en met 31 december 2027. De overeenkomst voor Buurtteams Volwassenen is recent verlengd tot en met 31 december 2028.

Beoogde impact: uitvoering

Beide Buurtteams dragen bij aan meerdere ambities en doelen, maar sluiten primair aan bij de volgende elementen uit de doelenboom van de stadsbegroting:

Ambitie

Inwoners voeren eigen regie over hun leven, gezin en gezondheid en nemen actief deel aan de maatschappij. Men heeft respect voor elkaar en ondersteunt elkaar.

Doelen

- Inwoners kunnen zelfstandig hun leven leiden en meedoen doordat ze beschikken over voldoende zelfregie, zelfredzaamheid, veerkracht en samenredzaamheid in de vorm van sociale steun. Wanneer het nodig is, ondersteunen wij hen bij het verkrijgen of herwinnen hiervan.
- Kinderen en hun ouders worden laagdrempelig, dichtbij en deskundig ondersteund als zij problemen ervaren met opvoeding en/of kansrijke ontwikkeling, indien nodig met specialistische jeugdhulp.

Activiteiten

- We sturen planmatig op de opdracht aan de beide Buurteams organisaties. We zien dit als een permanent proces van wederzijds ervaren, leren en doorontwikkelen en passen jaarlijks onze doelen en ambities aan in aansluiting op deze cyclus.

Argumenten

1.1 Bij Beslispunt 1. Het lumpsumbudget voor de Buurteams Volwassenen is tot stand gekomen op grond van een zorgvuldig proces van herziening.

We hebben met de Buurteams Volwassenen herzieningsgesprekken gevoerd waarin we de diverse aspecten uit het herzieningsmodel van de offerte-aanvraag hebben doorgesproken. Zoals de huidige en te verwachten ontwikkeling van het aantal trajecten, de caseload per medewerker, de totale formatie, de daling van geïndiceerde begeleiding en de overall financiële situatie van de Stichting Buurteams Volwassenen Nijmegen.

Specifieke aandacht was er voor de Uitvoeringsagenda Duurzame Jeugdhulp en Wmo-begeleiding. Bij het versterken van de ingezette beweging is er een belangrijke rol weggelegd voor Buurteams Volwassenen in een nauwe samenwerking met de sociale basis, met andere verwijzers zoals de Buurteams Jeugd en Gezin en is een goed samenspel nodig met de aanbieders van aanvullende Wmo-begeleiding. We bespraken hoe we in 2026 de gewenste verandering gerealiseerd kan worden en wat daarin vanuit de gemeente nodig is.

Het komende jaar wordt verder gewerkt aan het realiseren van de bredere doelstelling om een zo hoog mogelijk percentage van alle begeleidingsvragen door de Buurteams Volwassenen op te laten pakken. Deze verdere toename is nodig omdat we zien dat we dit jaar – ondanks de structurele positieve trend van afname van het aantal verwijzingen – overschrijden op het budget voor Wmo begeleiding.

We kwamen nieuwe doelstellingen overeen over het aantal cliënten minder in geïndiceerde begeleiding. Dit met de notie dat we als gemeente zien dat Buurteams Volwassenen niet de enige verwijzer is en dat ook de veranderingsbereidheid van aanbieders geïndiceerde begeleiding meespeelt in welke mate Buurteams Volwassenen tijdig de doelstelling kan bereiken. Ook de gemeente heeft hierin een rol te pakken.

Ook spraken we resultaten af in het verder versterken van collectief en digitaal werken en over het versterken van de samenwerking met de sociale basis.

We hebben op basis van een gemiddelde caseload berekend hoeveel formatie de Buurteams Volwassenen nodig hebben om het beoogde aantal cliënten zelf kortdurend of langdurig te gaan ondersteunen. Per saldo zijn we op basis van de optelsom van bovenstaande gegevens uitgekomen op een bedrag van € 13.771.919.

2.1. Bij beslispunten 2 en 3. Het lumpsumbudget voor de Buurteams Jeugd en Gezin is tot stand gekomen op grond van een zorgvuldig proces van herziening.

Met de Buurteams Jeugd en Gezin zijn, aan de hand van het herzieningsmodel, meerdere gesprekken gevoerd over de inhoudelijke plannen voor 2026, het lumpsumbudget en daarbij behorende prestaties. Daarbij is teruggeblikt en vooruitgeblikt.

Begeleiding

De vervanging van geïndiceerde begeleiding naar indicatievrije basishulp is in 2025 verder gegroeid. Dit betekent dat de Buurteams Jeugd en Gezin steeds meer zelf hulp bieden en er veel minder verwezen wordt naar begeleiding. In de eerste drie kwartalen van 2025 is het aantal jeugdigen dat is verwezen naar begeleiding jeugd met 29% gedaald ten opzichte van dezelfde periode in 2024, en met 43% ten opzichte van dezelfde periode in 2023. Daarmee hebben we het gestelde doel bereikt. Deze ontwikkeling uit zich in 2025 ook duidelijk in de kosten van jeugd-begeleiding. De declaraties op begeleiding liggen in de eerste drie kwartalen van 2025 ongeveer 15% (1,2 miljoen) lager dan 2024.

Voor 2026 zijn we als belangrijkste prestatie overeengekomen dat de Buurteams Jeugd en Gezin zich maximaal blijven inspannen om het aantal jeugdigen dat begeleiding ontvangt te stabiliseren. Om het aantal volwassenen in begeleiding te doen afnemen is een goede samenwerking en afspraken met de Buurteams Volwassenen van belang. Wij verwachten dat het voor de Buurteams Jeugd en Gezin niet mogelijk is om (nu) nog meer geïndiceerde begeleiding te vervangen met basishulp. Er zijn namelijk andersoortige interventies nodig om de inzet op begeleiding verder te reduceren. Deze interventies zijn opgenomen in de door het college vastgestelde Uitvoeringsagenda Duurzame Jeugdhulp en Wmo-begeleiding.

Stabilisatie betekent dat de Buurteams intern scherp blijven sturen op zelf basishulp bieden. Daarbij gaan de Buurteams Jeugd en Gezin in 2026 nadrukkelijker inzetten op het groepsgericht bieden van basishulp en het verhogen van de kwaliteit van basishulp. Stabilisatie betekent ook dat wij als gemeente blijven bijdragen aan de randvoorwaarden om deze prestatie te blijven realiseren, zoals het continueren van de bestedingsruimtes richting begeleidingsaanbieders, stevige contractsturing op deze aanbieders gericht op efficiënte doelrealisatie en sturing op naleving van afspraken met wettelijk verwijzers als huisartsen en Gecertificeerde Instellingen om de samenwerking op te zoeken met Buurteams Jeugd en Gezin waar het over mogelijke verwijzingen naar ambulante hulpverlening gaat.

Tijdigheid

Voor 2026 zijn wij verder als belangrijke prestatie overeengekomen dat alle gezinnen binnen maximaal 21 dagen een kennismakingsgesprek kunnen hebben met een gezinswerker van het Buurteam.

In de herzieningsgesprekken is specifieke aandacht besteed aan de tijdigheid van

basishulp. Gezamenlijk met de Buurtteams Jeugd en Gezin zijn wij tot de conclusie gekomen dat de huidige norm hierop (voor 80% van de gezinnen een kennismakingsgesprek binnen 14 dagen) onvoldoende representatief is voor de tijdigheid van hulp en onvoldoende realistisch is. Met de wijziging van de norm, kijken wij niet langer naar de feitelijke datum van het kennismakingsgesprek (welke ook afhankelijk is van de vaak volle agenda van het gezin), maar naar het eerste moment waarop ouders terecht kunnen voor het kennismakingsgesprek. Met deze indicator beoordelen wij de Buurtteams nadrukkelijker op hun beschikbaarheid voor gezinnen en bieden wij realistischer ruimte voor een zorgvuldig matchingsproces. Het wijzigen van deze norm verandert niets aan de huidige praktijk waarin er in de regel binnen 5 werkdagen na melding contact is met een gezin om de hulpvraag en urgentie daarvan te beoordelen, uit te leggen wat het gezin van de Buurtteams mag verwachten en het kennismakingsgesprek te plannen. Gezinnen met urgente vragen worden ook in de huidige praktijk met voorrang opgepakt.

3.1 Bij beslispunt 3. De begrotingswijzing is noodzakelijk voor een sluitende dekking van het ter beschikking gestelde lumpsumbudget.

Voor de toelichting wordt verwezen naar de financiële paragraaf.

Kanttekeningen

1.1. Bij beslispunten 1 tot en met 3. De inhoudelijke en financiële aannames zijn gemaakt op basis van de huidige kennis, ervaringen en inzichten.

De vastgelegde prestaties met de Buurtteams zijn gebaseerd op huidige kennis en inzichten. We weten dat zorggebruik sterk wordt beïnvloed door veranderlijke factoren als rijksbeleid, de arbeidsmarkt, de beslissingen van andere wettelijke verwijzers en sociaaleconomische omstandigheden. Tijdens de voortgangsgesprekken monitoren we daarom het realisme van de gemaakte afspraken en passen deze indien we daar aanleiding toe zien aan. De prestaties worden geduid op basis van kwalitatieve en kwantitatieve data.

Tevens constateren we dat de gemeenteraad met de stadsbegroting 2025 nog steviger wil inzetten in het positioneren van de beide Buurtteams en op waar mogelijk verder terugdringen van geïndiceerde hulp. Het college stelde hiertoe eind september de Uitvoeringsagenda Duurzame Jeugdhulp en Wmo-begeleiding vast. Hierin zijn het door de gemeenteraad aangenomen amendement 'Leidende principes voor zorg, welzijn en ondersteuning' (aanvaard op 13 november 2024), de motie 'Een zorgplan voor Nijmegen' (aanvaard op 19 juni 2024) en de motie 'Een back-up voor het systeemplafond' (aanvaard op 13 november 2024) verwerkt.

Met beide Buurtteams is afgesproken om nauwgezet een vinger aan de pols te blijven houden wat betreft signalering van eventuele knelpunten bij de uitvoering van de opdracht.

Gesprek met de stad

- Gegevens over clientervaring zijn een relevante bron bij het formuleren van de afspraken. Ook heeft afstemming plaatsgevonden geweest met diverse samenwerkingspartners.

Financiën

Buurtteams Volwassenen

Op basis van het herzieningsmodel hebben we herzieningsgesprekken gevoerd met Buurtteams Volwassenen. Dit heeft geresulteerd in een voorgestelde lumpsum van € 13.771.919 voor 2026. Dit budget is opgebouwd uit de volgende componenten:

- € 13.518.936 als basislumpsum. Deze is gebaseerd op een caseloadberekening en 69,5% directe kosten.
- € 52.983 als eenmalig maatwerkbudget ten behoeve van de doorbraakaanpak
- € 200.000 als eenmalig budget om het weerstandsvermogen op te hogen. Dit weerstandsvermogen wordt terugbetaald aan gemeente Nijmegen bij eventuele ontbinding van de overeenkomst.

De lumpsum wordt voor € 13.371.919 gedekt uit programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg, taakveld 6.2 Wijkteams, deelproduct Buurtteams BT Volwassenen (E600043-002) en voor € 400.000 uit de overschotten van voorgaande jaren bij Stichting Buurtteamorganisatie Volwassenen Nijmegen.

Buurtteams Jeugd en Gezin

Op basis van het herzieningsmodel hebben we herzieningsgesprekken gevoerd met Buurtteams Jeugd en Gezin. Voor 2026 hebben wij op basis van de verwachte caseload berekend hoeveel formatie gezinswerkers de Buurtteams Jeugd en Gezin nodig hebben om het verwachte aantal gezinnen basishulp te bieden. In deze caseload is rekening gehouden met de tijd die gezinswerkers nodig hebben om bijvoorbeeld presentie op scholen en de samenwerking met huisartsen vorm te geven. Ook zijn er afspraken gemaakt voor incidentele middelen om uitvoering te geven aan enkele pilots zoals opgenomen in de Uitvoeringsagenda Duurzame Jeugdhulp en Wmo-begeleiding.

Dit heeft geresulteerd in een voorgestelde lumpsum van € 13.804.696 voor 2026. Dit budget is opgebouwd uit de volgende componenten:

- € 13.430.229 als basislumpsum. Deze is gebaseerd op een caseloadberekening en 70% directe kosten en inclusief maatwerkbudget ten behoeve van de doorbraakaanpak;
- € 55.167 nacalculatie op grond van de definitieve cao- en materieel indexatie 2025;
- € 319.600 euro voor diverse aanvullende incidentele taken voortvloeiend uit de uitvoeringsagenda Duurzame Jeugdhulp en Wmo-begeleiding.

De lumpsum wordt voor € 13.216.696 gedekt uit programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg, taakveld 6.2 Wijkteams, deelproduct Buurtteams BT Jeugd en Gezin (E600043-001), voor € 94.000 uit programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg, taakveld 6.72, deelproject Jeugd GGZ (E600055-001), voor € 94.000 uit programma Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg, taakveld 6.72, deelproject Ambulante begeleiding J&O (E600059-001) en voor € 400.000 uit de overschotten van voorgaande jaren bij Stichting OIDOS. De gelden uit taakveld 6.72 worden met bijgevoegde begrotingswijziging beschikbaar gesteld aan taakveld 6.2 voor de lumpsum van de Buurtteams Jeugd en Gezin.

Vervolg

De afspraken die gemaakt zijn met beide Buurtteams rondom de lumpsumbudgetten en de inhoudelijke prestaties worden vastgelegd in addenda. Het gaat om privaatrechtelijke overeenkomsten. De concernmanager Maatschappelijke Ontwikkeling is bevoegd om deze addenda te ondertekenen.

Als opdrachtgever monitoren en bespreken we ontwikkelingen bij en de prestaties van beide Buurtteams nauwgezet. Daartoe onderhouden we korte (bijna dagelijkse) lijnen en

Collegevoorstel

voeren we periodieke, formele voortgangsgesprekken waarin contextuele trends, financiële ontwikkelingen en de voortgang op de prestaties worden besproken.

Bijlage(n)

- Financiële bijsluiter BW 10199.